

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/48/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520201687
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8520201687.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Elišky Wagshalovej v právnej veci žalobkyne: U. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXX/X, XXX XX V., právne zastúpená: JUDr. Justínou Lajčákovou, advokátkou, so sídlom Štúrova 16, 058 01 Poprad, adresa na doručovanie: Jarabina 184, 065 31 Jarabina, proti žalovanému: X. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX, XXX XX X., t. č. bytom X W. U., XXXXX, W. Y., K. X., T., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 5C/49/2020 - 35 zo dňa 21.10.2020 takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, 2 písm. d), § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, § 331 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a uviedol, že žalobkyňa sa domáha vydania neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovanému, aby sa do právoplatnosti rozsudku súdu vo veci neplatnosti darovacej zmluvy uzatvorenej dňa X.X.XXXX medzi U. V., rod. E., nar. XX.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX, naposledy bytom J. XX, XXX XX X. ako daryňou a žalovaným X. V., rod. V., nar. X.X.XXXX, trvale bytom J. XXX, XXX XX X., t. č. bytom X W. U., XXX XX W. Y., K. X., T. ako obdarovaným, zdržal nakladania s nehnuteľnosťami: pozemkom - parcelou registra C s parcelným číslom X o výmere 867 m², druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie a domom so súpisným číslom XX postaveným na pozemku parcele registra C s parcelným číslom X, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území J., obci J., okrese W. I. a sú zapísané na liste vlastníctva č. XX vedenom pre katastrálne územie J., obec J., okres W. I., a stodolou, drevárňou, drevenou a murovanou maštaľou a vonkajšími úpravami, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území J., obci J., okrese W. I. a nie sú zapísané na liste vlastníctva, avšak sú predmetom prevodu podľa darovacej zmluvy uzatvorenej dňa X.X.XXXX medzi U. V., rod. E., nar. XX.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX, naposledy bytom J. XX, XXX XX X. ako daryňou a žalovaným ako obdarovaným. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa neuviedla také dôvody, ktoré by osvedčovali dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia, nakoľko len samotné vyjadrenie žalovaného o tom, že predmetné nehnuteľnosti nadobudnuté na základe darovacej zmluvy uzatvorenej v roku 1995 medzi matkou účastníkov konania a žalovaným, mieni predať, nepostačuje. Zároveň, ak by šlo o taký vážny zásah do práv žalobkyne, ktorý by si vyžadoval nariadenie neodkladného opatrenia, žalobkyňa by k podaniu takého návrhu istotne pristúpila skôr, nie po uplynutí viac ako 25 rokov od uzavretia predmetnej darovacej zmluvy. K podaniu návrhu na súd došlo po uplynutí značného časového obdobia, čo nenavodzuje potrebu okamžitej úpravy. Súd prvej inštancie nevzhliadol potrebu neodkladnosti a naliehavosti, keďže žalobkyňa nepreukázala také dôvody vyžadujúce nariadenie neodkladnej úpravy pomerov strán, bez okamžitej úpravy ktorých by žalobkyňi

hrozila reálna, bezprostredná a najmä neodvratiteľná ujma a preto návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

3. O trovách konania o nariadení neodkladného opatrenia súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

4. V zákonom stanovenej lehote proti uzneseniu podala odvolanie žalobkyňa. Namietala nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci. Uviedla, že žalovaný je vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti a aktuálne jeho disponovanie s nehnuteľnosťami nie je obmedzené. Podanou žalobou sa domáha stavu, kde by žalobkyňa bola aspoň podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností. Ak je darovacia zmluva neplatná potom právna predchodkyňa strán neprestala byť vlastníčkou nehnuteľností. Ďalej uviedla, že právnu istotu na jej strane možno zabezpečiť práve nariadením neodkladného opatrenia. Ak súd toto neodkladné opatrenie nenariadi, na strane žalobkyne vznikne právna neistota, ale najmä sú jej práva a ich budúci výkon v značnom rozsahu ohrozené. Matka účastníkov konania žila do svojej smrti po dobu 5 rokov u žalobkyne. Aktuálne prebieha dedičské konanie o rozdelení majetku nebohej matky strán, do ktorého by v prípade určenia neplatnosti napadnutej darovacej zmluvy patrili aj predmetné nehnuteľnosti. Ďalej uviedla, že v návrhu sa neobmedzila a ako jediný a výlučný dôvod neuviedla len vyjadrenie žalovaného o tom, že mieni predať nehnuteľnosti ale že dôvody popísala v návrhu podrobnejšie a naďalej na nich trvá. Vyslovila názor, že práva žalobkyne a ich súčasný a budúci výkon zasluhujú súdnu ochranu a zásah do práv žalovaného je primeraný a zásade aj jediný možný ako riadny prostriedok právnej ochrany žalobkyne. K tomu prečo návrh nepodala skôr uviedla, že žalobkyňa sa aktívne vecne legitimovanou na podanie žaloby stala až smrťou matky strán a časové hľadisko pri podaní návrhu nie je v tomto prípade zásadné a rozhodujúce. Navrhla aby súd nariadil neodkladné opatrenie v takom znení, ako uviedla pôvodne v návrhu.

5. Žalovaný sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 CSP v zmysle ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie, osobou oprávnenou (§ 362 ods. 1, § 359 CSP), preskúmal rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

7. Podľa ust. § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala

10. Podstatou inštitútu neodkladného opatrenia je urýchlená ochrana ohrozených alebo porušených práv, ktorú súd poskytuje na základe zjednodušeného a urýchleného procesného postupu. Účelom neodkladného opatrenia je totiž okamžite vytvoriť stav, kedy k porušovaniu alebo ohrozeniu práv strany, ktorá súdnu ochranu požaduje, nebude dochádzať. V prípade rozhodovania o neodkladnom opatrení nie je potrebné, aby strana predložila dôkazy, ktoré by s istotou preukázali ohrozenosť jej práva, postačuje predložiť aspoň také dôkazy, ktoré by jej právo a ohrozenie tohto práva alebo výkonu rozhodnutia aspoň osvedčovali a jej tvrdenia aspoň spravdepodobňovali. Všeobecný súd neodkladným opatrením dočasne upravuje pomery účastníkov konania, pričom je dôležité, že je povinný poskytnúť ochranu tomu, kto sa vydania neodkladného opatrenia domáha, ale v rámci ústavných pravidiel tiež tomu, proti komu návrh smeruje (IV. ÚS 257/2010).

11. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia je zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností preukazujúcich nutnosť (naliehavosť) bezodkladnej úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k bezodkladnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo k stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. s veľkými obtiažami.

12. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana (§ 326 ods. 1 CSP). Samotná lehota na rozhodnutie indikuje, že súd nerozhoduje na základe štandardného dokazovania, ale vychádza z osvedčenia práv účastníkov a z osvedčenia porušenia týchto práv.

13. Dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana musí byť hodnoverne osvedčená (ust. § 132 CSP) a nie dokázaná. Podľa Najvyššieho súdu SR platí, že za pojem osvedčovanie nie je možné považovať dokazovanie v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje iba najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

14. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa (úplne) správne argumentačne vysporiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, vykonal primerané dokazovanie s ohľadom na vyššie uvedený výklad problematiky neodkladných opatrení, správne zistil skutkový stav, v intenciách platnej právnej úpravy vyvodil z neho i správne právne závery. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že v predmetnej veci žalobkyňa neuviedla také dôvody, ktoré by osvedčovali dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia keďže samotné vyjadrenie žalovaného o tom, že predmetnú nehnuteľnosť mieni predať nepostačuje. Súd prvej inštancie na danú vec aplikoval i relevantné hmotnoprávne ustanovenia a svoje rozhodnutie presvedčivo a náležite odôvodnil, zodpovedajúc už i na všetky právne a skutkovo významné otázky predkladané žalobkyňou v odvolaní.

15. V danej veci sa žalobkyňa domáha vydania neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť, aby sa do právoplatnosti rozsudku súdu vo veci neplatnosti darovacej zmluvy uzatvorenej dňa X.X.XXXX medzi U. V., rod. E., nar. XX.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX, naposledy bytom J. XX, XXX XX X. ako daryňou a žalovaným X. V., rod. V., nar. X.X.XXXX, trvale bytom J. XXX, XXX XX X., t. č. bytom X W. U., XXX XX W. Y., K. X., T. ako obdarovaným, zdržal nakladania s nehnuteľnosťami: pozemkom - parcelou registra C s parcelným číslom X o výmere 867 m², druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie a domom so súpisným číslom XX postaveným na pozemku parcele registra C s parcelným číslom X., ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území J., obci J., okrese W. I. a sú zapísané na liste vlastníctva č. XX vedenom pre katastrálne územie J., obec J., okres W. I., a stodolou, drevárňou, drevenou a murovanou maštaľou a vonkajšími úpravami, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území J., obci J., okrese W. I. a nie sú zapísané na liste vlastníctva, avšak sú predmetom prevodu podľa darovacej zmluvy uzatvorenej dňa X.X.XXXX medzi U. V., rod. E., nar. XX.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX, naposledy bytom J. XX, XXX XX X. ako daryňou a žalovaným ako obdarovaným.

16. Predpokladom vydania takéhoto neodkladného opatrenia je osvedčenie, že je daný nárok žalobkyne, ktorému sa má poskytnúť ochrana a vzhľadom na okolnosti prípadu je tu nebezpečenstvo ujmy na jej strane v prípade, ak nedôjde k uloženiu povinnosti nenakladať s nehnuteľnosťou. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej a pri zisťovaní nemusí byť dodržaný formálny postup predpísaný pre dokazovanie. Neznamená to však, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie na základe tvrdenia žalobcu bez toho, aby bola osvedčená pravdepodobnosť nároku a nebezpečenstvo hroziacej ujmy. Zásah do práv neodkladným opatrením dotknutej osoby musí byť primeraný osvedčenému porušeniu práv a právom chránených záujmov, tak isto musí byť aj primeraná prípadná ujma, ktorá vznikne z neodkladného opatrenia dotknutej strane. Z uvedeného vyplýva, že nárok je osvedčený vtedy, ak sa súdu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako pravdepodobný. Odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy spočíva najmä v preukázaní toho, že z dôvodov na strane žalovaného vzniká druhej strane sporu škoda, či iná ujma, prípadne jej takáto ujma hrozí. V predmetnom konaní nebol splnený vyššie uvedený základný predpoklad pre nariadenie neodkladného opatrenia. Tvrdenie žalobkyne o úmysle žalovaného predmetnú nehnuteľnosť predať na zásah súdu do vlastníckeho práva žalovaného nepostačuje. Žalobkyňa svoje tvrdenie ničím neosvedčila ako napr. kúpnu zmluvou alebo inzerátom na predaj nehnuteľnosti.

17. Keďže neodkladné opatrenie nemožno nariadiť, keď je ohrozenie práv žalobkyne iba domnelé, bez osvedčenia akýchkoľvek objektívnych skutočností, ktoré by domnienku žalobkyne potvrdzovali, správne

súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu neosvedčenia bezprostredne hroziacej ujmy zamietol.

18. S ohľadom na uvedené dôvody odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil a v podrobnostiach odkazuje na jeho odôvodnenie.

19. Keďže návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je súčasťou konania vo veci samej, tak o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie rozhodnutím v konečnom rozhodnutí o veci samej v súlade s ust. § 262 ods. 1 CSP.

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).